

Raskaana oleville ja imettäville naisille sekä pikkulapsille annettavat ostokortit ja ylimääräiset ostoluvat.

Raskaana olevan kortit ja ostoluvat.

Aika.

Jos nainen esittää kh-lautakunnassa lääkärin tai kättilön antaman todistuksen siitä, että hän on raskaana ja että tässä tilassa on vähintään kolmas kuukausi menossa, saa hän ylimääräisiin annoksiin oikeuttavat kortit siitä päivästä, jolloin hän todistuksen esittää. Ilman mainittua todistusta ei kortteja anneta eikä liioin tilan aikaisemmassa vaiheessa.

Jos todistuksessa mainitaan lapsen oletettu syntymäaika, saadaan ylimääräiset annokset antaa sen kuukauden loppuun, jonka aikana synnytys on odotettavissa. Muussa tapauksessa annetaan ne kahdeksi kuukaudeksi kerrallaan paitsi ensi kerralla, jolloin kuluva kuukausi yhdistetään kahteen seuraavaan. Oikeus näihin raskaudentilan perusteella myönnettäviin lisäännoksiin lakkaa sen kuukauden päättyessä, jonka aikana synnytys tapahtuu.

Annokset.

Leipä. Raskaana olevalle kuuluu D-leipäkortti tai DV-maailaleipäkortti. Entinen kortti vaihdetaan siis jompaankumpaan näistä, paitsi jos asianomaisella jo työnsä perusteella on jompikumpi niistä.

Rasva. Tavallisen rasvakortin lisäksi annetaan lisäannos rasvaa lisärasvakorteilla. Tämä siitäkkin huolimatta, että raskaana olevalla jo työnsä tai ikänsä perusteella olisi lisärasvakortti. — Raskaana olevalle, joka kuuluu kotivoita valmistavaan omavaraisruokakuntaan tai sitä työ sopimuksen perusteella ilman korttia saavan henkilön ruokakuntaan, saadaan varata vastaava lisämäärä kotivoita. Meijeristä voinsa saavaan omavaraistalou-

teen kuuluvan raskaana olevan on toimitettava kh-lautakunnasta saamansa todistus meijeriin, josta saadaan ylim. annos.

Maito. Tavallisen maitokortin lisäksi annetaan lisäannos maitoa lisämaitokorteilla. Omavarais- ja niitä vastaavissa muissa talouksissa ovat perusannokset niin suuria, ettei ylimääräisiä maitoannoksia raskaudentilan perusteella saada varata.

Kananmunat, liha ja juusto. Raskaana oleva saa ostoluvan määrätyle määrälle kananmunia kuukaudessa. Ellei näitä ole saatavissa, voidaan ostolupa vaihtaa lihan ostoon oikeuttavaan ostolupaan. Kananmunien ja lihan asemesta voidaan myös myöntää ostolupa määrätyle juustoerälle kuukaudessa. Sille, joka on omavarainen lihan tai kananmunien suhteen, ei anneta ostolupaa omavaraisten tarvikkeiden hankkimiseksi.

Vaatetustarvikkeet. Vaatteiden hankkimista varten syntyväksi odotettavalle saa raskaana oleva ylimääräisen pisteostoluvan. Myös voidaan jo ennen lapsen syntymää antaa sille erityinen ostolupa vuodevaatteiden hankkimista varten.

Raskaudentilan perusteella ei anneta muita ylimääräisiä ostolupia tai ostokortteja, ellei toisin mahdollisesti määrätä.

Imettävän naisen kortit ja ostoluvat.

Aika.

Imettämisen perusteella annetaan lisäannoksia lapsen syntymää seuraavan kuukauden alusta alkaen. Ensimmäisellä kerralla annetaan ne ilman todistuksia 3 kuukaudeksi, sen jälkeen jälleen 3 kuukaudeksi kerrallaan, jos imettämisen jatkumisesta annetaan lääkärin, kätilyn tai terveyssisaren laatima todistus, kuitenkin enintään 9 kk:n ajaksi laskettuna sen kuukauden päättymisestä, jolloin lapsi syntyi. Tämän jälkeen saadaan lisäannoksia vain perustellun lääkärintodistuksen nojalla.

Annokset.

Rasva. Tavallisen rasvakortin lisäksi annetaan lisäannos rasvaa lisärasvakorteilla. Tämä siitäkin huolimatta, että asianomainen jo työnsä tai ikänsä perusteella olisi saanut lisärasvakortin.

Omavaraisruokakuntiin kuuluvien rasva-annoksista on voimassa samat määräykset kuin edellä on mainittu omav. raskaana olevista.

Maito. Tavallisen maitokortin lisäksi annetaan lisäannos maitoa lisämaitokorteilla. Omavarais- ja niitä vastaavissa muissa talouksissa ei imettävälle varata lisäannoksia.

Kanannunat, liha ja juusto. Ylimääräisten kananmunan-annosten hankkimista varten saadaan ostolupa. Jos kananmunia ei ole saatavana, annetaan ostolupa vastaavalle lihamäärälle. Kanannunien ja lihan asemesta voidaan saada ostolupa juustolle. Omavaraisista samat määräykset kuin omav. raskaana olevista.

Leipä. Raskauden perusteella myönnetty korkeampi leipäkortti on lapsen syntymää seuraavan kuukauden alusta alkaen vaihdettava siihen leipäkorttiin, joka äidille työnsä perusteella kuuluu. Hänelle ei anneta koroitettua leipäannosta, koska katsotaan, että lapsen leipäkortti koituu äidin hyväksi sinä aikana, jona lapsi syö ainoastaan maitoa.

Imettämisen perusteella ei anneta muita ylimääräisiä ostolupia tai ostokortteja, ellei toisin mahdollisesti määrätä.

Pikkulasten kortit ja ylimääräiset ostoluvat.

Aika.

Vastasyntyneelle annetaan ostokortit ja ylimääräiset ostoluvat siitä päivästä alkaen, jolloin ne haetaan. Kortteja annettaessa irroitetaan niistä kuponkeja jakelukauden kulunutta aikaa vastaavasti kansanhuoltoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

Annokset.

Sokeri. Lapsi saa syntymäkuukauden lopusta sen kuukauden loppuun, jolloin se täyttää 6 kk., kaikkiaan 1 ½ kiloa sokeria kuukaudessa. Kun yleisostokorteilla jaettava annos on pienempi kuin 1 ½ kiloa, annetaan lapselle 250 gramman suuruisia lisäsokerikortteja niin, että lapsi saa kaikilla korteillaan yhteensä 1 ½ kiloa sokeria kuukaudessa.

Lisäsokerikortti annetaan kuukaudeksi kerrallaan. Jos se jossakin kuussa jätetään hakematta, ei sitä jälestäpäin enää voida saada.

Lapsi saa sen kuukauden lopusta, jolloin hän täyttää 6 kk., sen kuukauden loppuun, jolloin hän täyttää vuoden, ylimääräisesti 250 g sokeria kuukaudessa. Tämäkin määrä jaetaan lisäsokerikortilla.

Kaikista annetuista lisäsokerikorteista tehdään merkintä lapsen yleisostokorttiin, mikä on siis otettava mukaan lapselle lisäsokerikortteja haettaessa.

Saippua. Paitsi yleisostokortilla saadaan saippuaa myös vaatetuskortin erikoiskupongilla.

Kaikki tässä mainitut määräykset ovat voimassa lokakuun 1 päivästä alkaen 1943. Tarkemmat tiedot siitä, kuinka suuria ylimääräisiä ostolupia ja mitä lisäkortteja kulloinkin annetaan, saadaan kansanhuoltolautakunnasta.

Mitään tässä mainittuihin ylim. annoksiin oikeuttavia ostolupia ei voi saada enään sen jälkeen, kun kysymyksessä oleva jakelukausi on loppuun kulunut.

Ostoetuoikeustodistus eli OE-todistus.

Sellaisten kansanhuoltolautakuntien alueella, missä syntyy jonotusta säännösteltyjä tarvikkeita ostettaessa, voi lautakunta määrätä käytettäväksi kansanhuoltoministeriön tähän tarkoitukseen asettaman *ostoetuoikeustodistuksen eli OE-todistuksen*.

OE-todistus annetaan raskaana olevalle naiselle tämän tilan kuudennesta kuukaudesta alkaen ja saa hän pitää sen vielä kolmen kuukauden ajan lapsen syntymäkuukauden lopusta lukien. Kuitenkin, jos ajankohta, jona mainittu oikeus edellä olevan mukaan lakkaisi, sattuu ennen lähinnä seuraavan tammi-, touko- tai syyskuun viimeistä päivää, on oikeus OE-todistuksen käyttöön voimassa edelleen lähinnä seuraavan tammi-, touko- tai syyskuun viimeiseen päivään asti. Muille henkilöille ei tätä todistusta saada antaa. OE-todistus on *henkilökohtainen* ja varustetaan se saajan valokuvalla, joka lautakunnassa leimataan. Kaikkien niiden ruokakunnan jäsenten ostokortit, joilla OE-todistuksen haltija haluaa ostaa säännösteltyjä elintarvikkeita, sekä hänen oma ja vastasyntyneen lapsensa vaatetuskortti varustetaan kh-lautakunnassa merkinnällä „OE-todistus”. Näin leimatuilla korteilla voi OE-todistuksen omistaja ostaa säännöstelyalaisia tarvikkeita kello 16 asti ennen muita läsnäolevia, joilla ei ole tällaista todistusta. Sama etuoikeus koskee lisäksi ruokakunnalle mahdollisesti annettuja elintarvikkeiden ostolupia sekä pikkulapsen pisteostolupia. Myöskin on OE-todistuksen omistajalla oikeus kh-lautakunnan toimistoissa saada asiansa selvitettyä ennen muita asiakkaita.

OE-todistus on palautettava kansanhuoltolautakunnalle sen jälkeen kun oikeus sen käyttöön on päättynyt.